

Nye naboer

– mere ø-liv

- Et udpluk af erfaringer og viden fra projektet
v/bosætningskonsulent Anja Knudsen

Afsluttende seminar, Dalum Landbrugsskole 07.03.2020

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Europa investerer i landdistrikterne

Hvad skal vi omkring?

Indsatsområde 1: Netværk, viden, læring, kompetencer

Indsatsområde 2: Markedsføring og formidling

Indsatsområde 3: Matchmaking – ejerskifte i landbrug og fødevarevirksomheder

Indsatsområde 4: Ø-konsulenter

Opsamling af viden og erfaringer - Idékatalog

Øge bosætningen på småøerne!

Hvilke småøer har deltaget i projektet?

- Anholt
- Endelave
- Årø
- Strynø
- Sejerø
- Omø
- Femø

+ Agersø, Hjarnø, Venø,
Askø/Lilleø og Fejø

Workshops og temaer

- **Workshop 1:**
Muligheder og barrierer for etablering af leje-/ejeboliger?
- **Workshop 2:**
*Strategisk kommunikation
(hvem, hvad, hvor, hvorfor, hvornår)*
- **Workshop 3:**
*Kortlægning og strategisk brug af netværk og relationer
Samarbejde og fremdrift i projekter drevet af frivillige
Videoproduktion*
- **Workshop 4 (1-dagseminar):**
Erfaringer og muligheder for de danske småøer mod 2030

Find oplæg og skabeloner på: <https://danske-smaaoer.dk/projekter/nye-naboer/>

Tilflytter-/fracflytterundersøgelsen

- Hvem?
- Hvor mange?
- Hvordan?
- Hvornår?
- Hvorfor?

 Tiltrække + fastholde

Hvem flytter til småøerne?

- **Kønsfordeling:** Kvinder (51,9%) og mænd (48,1%)
- **Alder:** 18-25 årige (0%), 26-39 årige (22,1%), 40-55 årige (24,7%), 56-65 årige (33,8%)
66-75 årige (16,9%), 76-80 årige (2,6%)
- **Husstandenes sammensætning:**
 - Par uden hjemmeboende børn (54,5%)
 - Par med mindst et hjemmeboende barn (24,7%)
 - Enlig uden hjemmeboende børn (18,2%)
 - Enlige med mindst et hjemmeboende barn (0%)
 - Andet (2,6%)

Hvorfor flytter mennesker til småøerne?

- Naturen og roen (72,4%)
- Drømmen om et enkelt og roligt liv (53,9%)
- Det nære fællesskab (46,1%)

*” Ubegrænset hjælpsomhed,
nul kriminalitet, enorm
tryghed, 400 gode venner”*

*” Hjælpsomheden,
den oprigtige
interesse i hinanden.
Børnesammenholdet*

*” Et trygt og godt
miljø for børn med
masser af frihed”*

Bliver de godt modtaget?

- 90,8% oplevede at de blev taget godt imod af øboerne
- 21% oplevede at modtagelsen var meget velorganiseret
- 86,8% oplevede at de hurtigt blev en del af det lokale fællesskab

"Alle er flinke til at hjælpe, når man selv tager initiativ"

"Ingen modtagelse. Måtte selv opsøge information"

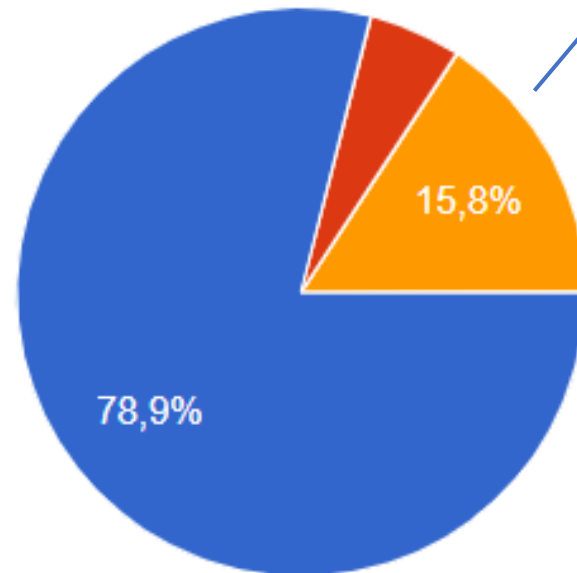
"Vores udlejere var til stor hjælp"

"Jeg ventede lidt i starten på at blive budt velkommen på øen, men hvor skulle de vide fra, at jeg var tilflyttet"

"Enkelte vi kendte i forvejen bød os velkommen. Men ikke noget officielt"

Bliver de boende?

Mangler lejebolig i nogenlunde stand
Grundlag for at drive forretning?
Besværligt med indkøb, transport m.m.?
Tilstrækkeligt med aktiviteter og socialt netværk?

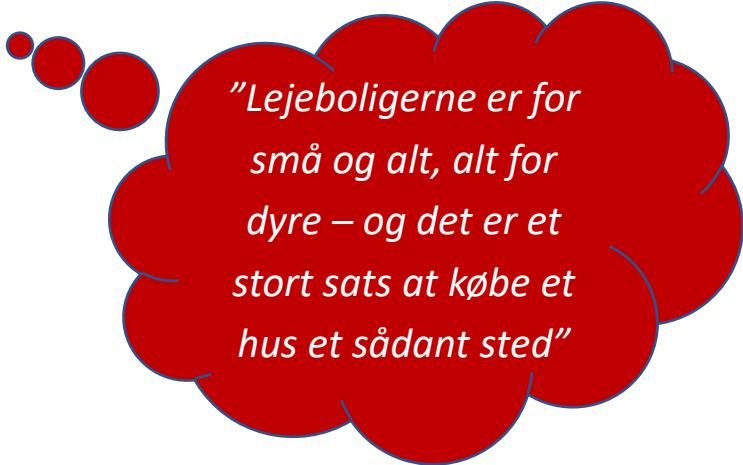

- Ja
- Nej
- Har ikke taget stilling endnu

Hvorfor flytter nogle af dem igen?

- Kunne ikke finde egnet bolig
- Fik job andet sted
- Drømmen om egen virksomhed blev ikke indfriet

”Lejeboligerne er for små og alt, alt for dyre – og det er et stort sats at købe et hus et sådant sted”

Størst utilfredshed med rammerne for at drive erhverv

87,5% af fraflytterne var meget tilfredse/tilfredse med at bo på øen!

Matchmaking

- Hvad?
- Hvorfor?
- For hvem?
- Hvordan?
- Respons?
- Erfaringer?
- Gør det en forskel?

Ø-konsulenter

- **Formål**
- **Inspiration**
Orø, Fur, Bornholm og Ærø
- **Indhold**
 - Mål og indsatser, geografi, organisering, varighed, finansieringsmodeller, anbefalinger...
- **Status**
 - Faaborg-Midtfyn Kommune (Bjørnø, Lyø og Avernakø)
 - Geopark Sydfyn (Unesco) (8 småøer i det sydfynske øhav)
 - Andre øer

Anbefalinger omkring ø-konsulenter

Valg af model afhænger af hvilke mål og indsatsområder ø-konsulenten skal varetage, og hvordan de skal vægtes.

Tænk bosætning og erhvervsudvikling/turisme/iværksætteri sammen
Skab en strategisk, personlig og "håndholdt" tilgang

Den organisatoriske og fysiske forankring skal sikre let adgang til samarbejdspartnere med rette viden og kompetencer, herunder stærk lokal ø-fundering.

Realistiske mål og ambitioner
Klare kommandoveje og opgave-/ansvarsfordeling
Tydelig prioritering af opgaver og indsatsområder

Fuldtidsstilling foretrækkes i en projektansættelse på min. 2 år, gerne 3 år
Skab langtidsholdbare indsatser – plan for videreførelse efter projektafslutning

Hvad har vi lært af projektet?

- Nødvendigt med forpligtende ”samarbejdsaftaler” og etablering af lokale bosætningsgrupper med min. 3-4 prs.
- Netværk, viden og værktøjer rykker!
- Svært at mobilisere kræfter til nye tiltag – og holde momentum
- Pressen vil gerne bringe ø-historier. Øboerne prioriterer sjældent kommunikation til pressen. Versionerede pressemeddelelser virker!
- Mangel på lejeboliger er den største hindring for bosætningen
- Matchmaking kræver mere tid og flere ressourcer
- Ø-konsulenter kræver timing og strategisk bearbejde
- Ø-konsulenter rammer et behov

Hvis I vil vide mere...

Anja Bech Knudsen

Mail: anja@danske-smaaoer.dk

Tlf. 31 51 62 51 (frem til 1. maj 2020)

www.danske-smaaoer.dk/projekter/nye-naboer/

www.lag-smaaoerne.blogspot.com/p/nyenaboer.html

LAG
LOKALE
AKTIONS
GRUPPER

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Europa investerer i landdistrikterne